

Biblioteca - spațiu de dezvoltare culturală și educațională

Mihaela Bărbulescu
bibliotecar, Biblioteca
Universității „Dunărea de
Jos” Galați

Multiplele schimbări care au loc în zilele noastre, care generează diferite nevoi de informare în rândul populației de toate vârstele dau tonul schimbării și în biblioteci cu influență și asupra spațiului de bibliotecă. Spațiul de bibliotecă trebuie gândit în așa fel încât să întrunească mai multe cerințe, cum ar fi: să sprijine obiectivele

bibliotecii, să ofere o îmbunătățire a serviciilor oferite, să nu coste prea mult întreținerea lui și nu în ultimul rând să aibă un impact asupra comunității pe care o deservește.

Integrarea noilor sisteme de informare în spațiul de bibliotecă nu va face altceva decât să crească numărul de utilizatori ai bibliotecii. Biblioteca a devenit un mix între tradițional – colecțiile tipărite și noile tendințe - colecțiile în format electronic, accesul la internet, dispozitivele necesare accesării informației în variantă electronică. Ea trebuie privită ca un tot unitar în care trebuie avut în vedere tot ce ține de clădirea bibliotecii, de amplasamentul ei și de interior - spațiul bibliotecii - programul de funcționare, arhitectura clădirii, interioare și atmosferă (ambianța, cromatică, iluminatul, acustica, microclimatul, mobilierul), personalul și nu în ultimul rând imaginea bibliotecii.

Spațiile în care se desfășoară activitatea pot fi împărțite în diverse categorii, cum ar fi:

- spațiile rezervate colecțiilor, stațiile de lucru (workstation), zona de multimedia, zone speciale dedicate studiului personal și studiului în grup, zone de recreere, spații dedicate bibliotecarilor, o sală de conferințe, spații de expunere.

Spațiul de bibliotecă trebuie să fie flexibil, să se poată adapta cu ușurință diverselor evenimente, cerințe care pot apărea din partea utilizatorilor săi. Câteva idei ce țin de remodelarea spațiului de bibliotecă le-am găsit în articolul scris de Traci Lesneski, 10 Steps to a Better Library Interior: Tips That Don't Have To Cost a Lot (10 pași pentru a obține un spațiu performant de bibliotecă, idei care nu trebuie să coste prea mult):

- încearcă să privești interiorul bibliotecii cu alți ochi, din altă perspectivă, de exemplu, să îți imaginezi că este pentru prima dată când intri în ea;
- încearcă să înlături din drumul utilizatorului impedimentele atât de natură vizuală, cât și fizică pentru a ușura accesul către resursele oferite;
- întotdeauna, mai puțin poate însemna mai mult, este util ca interiorul să nu abunde în ecrane cu afișare electronică (display-uri), prea multe panouri, prea multe culori și mai ales prea intense;
- prea multe indicații, prea multe însemne cu tot felul de servicii pe care biblioteca le oferă pot deruta la un moment dat utilizatorul;

The Baker-Berry Library, cea mai mare bibliotecă a Colegiului Dartmouth din Hanover, NH

- privește biblioteca precum un întreg și nu accepta orice mobilier sau dacă este acceptat trebuie adaptat în așa fel încât să nu iasă în evidență și să se încadreze în designul interiorului;
- crearea unor zone în interior care beneficiază de lumina naturală și care dau impresia de confortabil, reading nook – colț, ungher de citit, tot nook se numește și e-readerul de la Barnes & Noble;
- izolarea unor zone cu zgomot (de exemplu, zona cu xeroxul) de celelalte zone care necesită liniștea necesară studiului;
- încearcă să crezi varietate în spațiul bibliotecii prin mobilierul oferit, pentru că nu toți avem aceleași gusturi - unii utilizatori apreciază studiul individual, alții preferă un studiu în grup;
- lumina este foarte importantă; trebuie evitat, de asemenea, un contrast prea mare în intensitatea iluminării, ochii în aceste condiții pot obosi foarte repede;
- utilizarea cât mai strategică a culorilor, o culoare poate da o anumită gravitate spațiului sau îl poate face foarte confortabil, deosebit de îmbietor.

În acest context, de continuă transformare a bibliotecilor și a serviciilor de bibliotecă, ALA, (American Library Association) cea mai veche și cea mai mare asociație a bibliotecilor, își propune pentru planul strategic ALA 2015 următoarele obiective:

- să joace un rol cheie în formularea legislațiilor, politicilor și standardelor ce țin de bibliotecă și de serviciile care oferă informații;
- să educe, să formeze persoane care să promoveze și să susțină bibliotecile;
- să promoveze excelența și diversitatea în domeniul biblioteconomic;
- să asigure căile necesare transformării bibliotecii și serviciilor de bibliotecă într-un mediu informatic global în continuă expansiune;
- să asigure un mediu în care toți membrii, indiferent de locația sau poziția ocupată în cadrul bibliotecii, să aibă oportunitatea de a participa, de a contribui și de a beneficia de pe urma participării în asociație;

Biblioteca Națională a României

- asociația va acționa cât mai eficient, mai efectiv și mai creativ pentru a realiza planurile propuse.

Biblioteca va adăuga întotdeauna valoare procesului de cultură și de educare. Ea trebuie să reflecte tradiția instituției la care este afiliată, să păstreze această tradiție, dar să includă și ceea ce este nou: să conțină acest tip de spații flexibile de învățare și educare, de manifestare pentru diversele activități ce pot avea loc în clădirea bibliotecii. Ea trebuie să se asigure că acest concept de lifelong learning, învățare continuă, să se desfășoare într-un mediu cât mai plăcut, cât mai interactiv ce va asigura întotdeauna existența unei legături speciale între bibliotecă și utilizatorii săi.

Webografie:

1. <http://www.clir.org/pubs/reports/pub129/pub129.pdf>
2. <http://www.thedigitalshift.com/2012/02/digital-libraries/discovery-at-dartmouth/>
3. <http://www.evz.ro/detalii/stiri/de-ce-a-durat-mutarea-bibliotecii-nationale-978299.html>
4. <http://www.ala.org/aboutala/strategicplan/>
5. http://www.wbdg.org/design/academic_library.php
6. <http://ebooks.unibuc.ro/filologie/enache-market/24.htm>
7. http://lj.libraryjournal.com/2011/08/buildings/10-steps-to-a-better-library-interior-tips-that-dont-have-to-cost-a-lot-library-by-design/#_